

Passerelle komt thuis op Kortrijks kunsteneiland en bouwt mee aan de geschiedenis van Buda

*In februari van dit jaar, op Valentijn dan nog, verhuisde Passerelle naar een nieuwe stek, op het BUDA-eiland. Het is een buurt met een rijke geschiedenis en ambitieuze plannen voor de toekomst. Meer dan ooit wil het zijn functie als kunsteneiland waar maken. De hulp van Passerelle is daarbij welkom. We gingen op de koffie bij buurtbewoner **Jean-Pierre Tack** en bij **Hans Vandenberghe** van AGB BUDA.*

Hans Vandenberghe en Jean-Pierre Tack

Passerelle heeft iets met gebouwen die een grote betekenis hebben in het Kortrijks collectief geheugen. In haar vorige stek, de vroegere feestzaal **Astoria**, zijn talloze Kortrijkzanen getrouwd. Het nieuwe kantoor is ondergebracht in de **Budascoop**, die bij het brede publiek bekend is voor de filmzaal die er ooit was, de **Pentascoop**. In de jaren tachtig en negentig was hier ook een bruisende uitgaansbuurt. Was het nieuwe kantoor van Passerelle ooit **café Giorgios** of de **Peanuts**? Eventjes is er een geanimeerde discussie tussen Hans en Jean-Pierre. Zeker is dat de Tacktoeren iets verderop, waar de ateliers en repetitieruimtes zijn ondergebracht, de vroegere koel- & gistingstoren is van brouwerij Tack. En Jean-Pierre kan het weten, want zijn vader heeft hem gebouwd.

Als Passerelle als doel heeft een brug te slaan tussen de zogenaamde amateurs en professionelen, dan kan ik dat enkel toejuichen.

Bloei, verval, heropbloei

Kunst en bier vormen een rode draad in de geschiedenis van het Buda-eiland. Sinds de achttiende eeuw werd er gebrouwd, door de familie van Jean-Pierre. Zelf stond hij lange tijd in de zaak. “Zij het niet als brouwer”, zegt hij, “maar als verkoper. Van opleiding ben ik beeldend kunstenaar. Ik heb aan het Sint-Lucas in Doornik gestudeerd. Maar de ondersteuning die artiesten nu krijgen, in de vorm van subsidies of samenwerkingen met kunstehuizen, bestond nog niet in de jaren zestig. Er moest brood op de plank komen. Dus ging ik verkopen. Het schilderen was voor in de vrije tijd, 's nachts of in het weekend. Die ervaring maakt dat ik zeer kritisch sta tegenover het idee van professionele kunst versus amateurkunsten. Want wat is dat dan? Ik maak liever het verschil tussen goede kunst en slechte kunst. En als Passerelle als doel heeft de brug te slaan tussen de zogenaamde amateurs en professionelen, dan kan ik dat enkel toejuichen.”

Maar terug naar de geschiedenis. In de jaren tachtig hadden de cafés op Buda, met de Kapucijnenstraat voorop, een stevige reputatie. “Toch was er al een duidelijke band met cultuur”, weet Jean-Pierre. “vooral met muziek. Vanuit de brouwerij heb ik zeer actief meegewerkt aan het ontstaan van de uitgaansbuurt en ik weet nog dat er met de Sinksenfeesten bijvoorbeeld soms werd samengewerkt met het **kunstenhuis Limelight** om optredens te programmeren met o.a. Urban Sax. Later is dat wat verwaterd. Nadat de stad sluitingsuren had opgelegd en de Pentascoop verhuisde kwamen veel zaken leeg te staan of werden ze overgenomen door minder bekwame mensen die niet mee waren met de geest van wat we deden.” Het werd stil op het eiland.

op Kortrijks kunsteneiland

Een nieuw elan kwam er pas na een voorstel van wijlen **Willy Malysse**, die toen artistiek leider was van Limelight. Hij wou een aantal belangrijke culturele spelers in Kortrijk verenigen. *Limelight*, *Dans in Kortrijk* en *Beeldenstorm* werden samen het *Kunstencentrum BUDA*. De vroegere filmzaal *Pentascoop*, erfpacht van de stad, zou hun uitvalsbasis worden. "Het is in die periode dat de plannen zijn opgevat om de Tacktoeren, die ondertussen eigendom was van de stad en leeg stond, om te vormen tot repetitieruimtes", vult Jean-Pierre aan, "en langzaam werden de contouren van het huidige kunsteneiland zichtbaar."

Principes vs pragmatiek

Of de komst van Passerelle een nieuwe bladzijde betekent voor Buda? "Ja en neen", twijfelt Hans Vandenberghe. "Passerelle is hier altijd al heel sterk aanwezig geweest, met toonmomenten, met workshops, voorstellingen, ... AGB BUDA heeft als taak om de zogenaamde 'Vlaamse erkende spelers voor Podiumkunsten' te ondersteunen. Passerelle hoort daar bij, dus hebben ze altijd op ons kunnen rekenen. Maar het klopt wel dat de band nog verbeterd is, nu ze hier een kantoor hebben en permanent aanwezig zijn."

sfeerbeeld van het atelier *WeAllGoXL* in de BUDASCOOP

Voor alle duidelijkheid: het **Kunstencentrum BUDA** en **AGB BUDA** zijn twee compleet andere, afzonderlijke organisaties. Daar bestaan veel misverstanden over. AGB BUDA is het *autonoom gemeentebedrijf* dat het beheer doet van een aantal gebouwen hier, zoals Budascoop, de Tacktoeren en de Budafabriek. Het andere BUDA is een Kunstencentrum dat artiesten de kans geeft om nieuw werk te maken en daarvoor ruimtes leent bij ons. Net zoals andere kunstorganisaties dat doen, zoals **Festival van Vlaanderen**, **Humorologie** of **Passerelle**."

kinderen tussen 7 en 9 jaar tijdens het zomerproject *ei-land* (ism Cacao Bleu) op het podium van de BUDASCOOP

Publiekstrekker

Een vaste plek, goed uitgerust, tussen andere kunstorganisaties. De nieuwe werkruimtes op Buda betekenen een grote meerwaarde voor Passerelle. Maar er staat ook iets tegenover. Want de komst van Passerelle zal ongetwijfeld meer leven op Buda brengen. "Ongetwijfeld", zegt Hans. "Er zijn hier regelmatig toonmomenten en festivals, maar Buda is vooral een plek voor creatie en die artiesten werken achter gesloten deuren. Dus het is niet alsof de grote massa hier komt. Sommige Kortrijkzananen, die hier destijds hun eerste pint dronken of in de cinema hun eerste lief kusten, hebben zelfs het gevoel dat ze 'hun' eiland een beetje kwijt zijn. Passerelle kan het eiland weer wat meer ontsluiten. Het trekt een breder publiek aan dan veel andere organisaties hier. En toch is dat voor mij niet de belangrijkste reden om met hen samen te werken. De kwaliteit van wat ze doen wel."

"En toch zie ik de komst van Passerelle in een ruimere context", zegt Hans. "Er is de voorbije jaren veel veranderd. Afgelopen jaar nog ging de Budafabriek open, waar heel wat projecten zijn rond vormgeving en design, ook voor kinderen of mensen die daar niet mee vertrouwd zijn. En dan is er café De Dingen dat zich profileert met sociale en culturele activiteiten. Passerelle sluit, naar mijn gevoel, naadloos aan op die evolutie. Het is alweer een stevige stap vooruit in de steeds sterkere identiteit van het eiland."